

MAT, 9. 2. 2021

Pripravi DZ 2. del, str. 98 in karo zvezek.

NOVA SNOV: ČAS – DZ/98

✓ Preberi strip.

✓ Odgovori na spodnja vprašanja:

Koliko dolgo običajno učenci pišejo spis? **45 minut.**

Koliko traja ena šolska ura? **45 minut.**

Je to več ali manj od običajne ure? **Manj od običajne ure.**

Za koliko? Koliko trajata dve šolski uri? **Za 15 minut. Dve šolski uri trajata 90 minut.**

Koliko je to ur in minut? **To je 1 ura in 30 minut.**

Je to več ali manj od ure in pol? **To je enako kot ura in pol.**

Koliko ur in minut piše spis Jaka? **Jaka piše spis 1 uro in 45 minut.**
Koliko minut še manjka, da ga bo pisal dve polni uri? **Še 15 minut.**
Kako imenujemo ure s kazalci in kako ure brez njih (z računalniškim prikazom)? **Analogne in digitalne.**
Poznaš še kakšne? Npr. **peščena ura, sončna ura.**
Si že kdaj srečal/-a kratici AM in PM, ko je bil zapis ure?
Kaj pomenita? **Dopoldan, popoldan oz. latinsko ante meridiem in postmeridiem; meridiem = poldne (12.00). To je zanimivost.**

Preberi besedilo v modrem polju.

Zala je ugotovila, da Filip piše spis že 105 minut.
Lahko bi povedala tudi drugače: 1 uro in 45 minut, kar je v takšnih primerih bolj običajno.
Lahko pa bi izračunala, da spis piše 6 300 sekund.

Spodaj si oglej razlago pretvorbe. Za potrditev pretvorbe iz **ene ure v sekunde** napišemo in izračunamo račun **60 · 60** in **za 105 minut 105 · 60**.

1 ura = 60 minut ali krajše **1 h = 60 min**

1 minuta = 60 sekund ali krajše **1 min = 60 s**

1 ura = 3 600 sekund ali krajše **1 h = 3 600 s**

105 min = 60 min + 45 min = 1 h 45 min

105 min = 105 · 60 s = 6 300 s

Preberi Nežino besedilo. Izraz hour poznamo iz angleščine, zato si boste zlahka zapomnili, da je **mednarodna oznaka za uro h**. Zapomnite si, da boste pri pisanju te merske enote zapisovali črko h in ne npr. u. To bom štela za napako.

V rumenem polju si oglej še ostale časovne merske enote. Nove **so desetletje, stoletje in tisočletje**, kar pa si ni težko zapomniti, saj nam že sama beseda natančno pove, za koliko časa gre.

Poleg sekunde, minute in ure imamo še daljše časovne enote.

To so

- dan**, ki traja **24 ur**,
- teden**, ki traja **7 dni**,
- mesec**, ki traja **28, 29, 30 ali 31 dni**,
- leto**, ki traja **365 ali 366 dni** (ko je leto prestopno),
- desetletje**, ki traja **10 let**,
- stoletje**, ki traja **100 let**, in
- tisočletje**, ki traja **1 000 let**.

J F M A M J J A S O N D
31 28 31 30 31 30 31 31 30 31 31

Pri določanju števila dni posameznih mesecev si pomagaj s členki dveh pesti.

Oglej si kako štejemo oziroma določimo **število dni po mesecih s členki**. To boš moral/-a vedeti pri reševanju nalog, je pa to tudi zelo koristno vedeti v vsakdanjem življenju.

ZAPIS V ZVEZEK

ČAS (s, min, h, dan, teden, mesec, leto)

1 min = 60 s

1 h = 60 min

dan = 24 h

teden = 7 dni

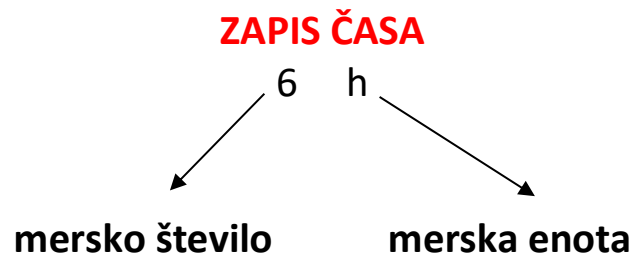
mesec = 28, 29, 30 ali 31 dni

leto = 365 ali 366 dni (ko je leto prestopno)

Osnovna enota za merjenje časa je sekunda.

Analogna ura ima kazalce, digitalna jih nima.

Angleška oznaka za dopoldne je AM, za popoldne PM (npr. 18.32 = 6.32 PM).

PRETVARJANJE ČASOVNIH ENOT

1. Iz večje v manjšo enoto

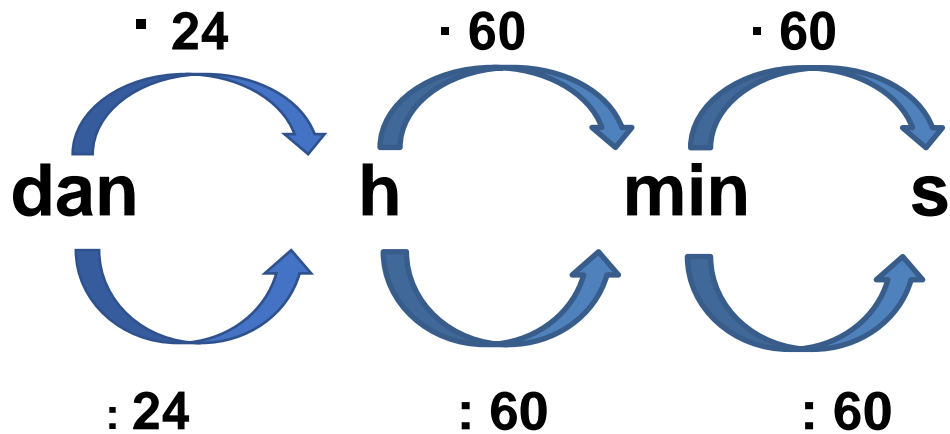
$$8 \text{ min} = 8 \cdot 60 \text{ s} = 480 \text{ s}$$

Kadar pretvarjam večjo enoto v manjšo, **množim**.

2. Iz manjše v večjo enoto

$$735 \text{ min} = (735 : 60) \text{ h} = 12 \text{ h } 15 \text{ min}$$

Kadar pretvarjam manjšo enoto v večjo, **delim**.

MERSKE ENOTE ZA DALJŠA ČASOVNA OBDOBJA:

- dan (d),
- teden,
- mesec,
- leto (l.)

1 dan = 24 ur

1 teden = 7 dni

1 leto = 12 mesecev = 365 dni

Prestopno leto ima 366 dni. Dodaten dan je 29. februar.

Merske enote: dan, mesec, leto so določene z gibanjem Zemlje in Lune.

LETO je čas enega obhoda Zemlje okoli Sonca.

MESEC je približen čas enega obhoda Lune okoli Zemlje.

DAN je čas, v katerem se Zemlja zavrti enkrat okoli svoje osi.

Reši v DZ 2. del/99, nalogi 1 in 2.

DZ/99, naloga 1

Kar se da, izračunaj na pamet. Kjer je potrebno, račune napiši v zvezek.

Primer:

$$1 \text{ min} = 60 \text{ s}$$

$$3 \text{ min} = 3 \cdot 60 \text{ s} = 180 \text{ s}$$

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min}$$

$$5 \text{ h} = 5 \cdot 60 \text{ min} = 300 \text{ min}$$

$$5 \text{ min } 9 \text{ s} = 5 \cdot 60 \text{ s} + 9 \text{ s} = 300 \text{ s} + 9 \text{ s} = 309 \text{ s}$$

$$65 \text{ min} = 1 \text{ h } 5 \text{ min} \text{ ali drugače } 1 \text{ h } 5 \text{ min} = 60 \text{ min} + 5 \text{ min} = 65 \text{ min}$$